

**UŽSIKRĖTUSIŲJŲ LYTIŠKAI PLINTANČIOMIS INFEKCIJOMIS (LPI)
IR
ŽMOGAUS IMUNODEFICITO VIRUSU (ŽIV)
EPIDEMIOLOGINĖS SITUACIJOS APŽVALGA LIETUVOJE**

2012 metai

**UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ
IR AIDS CENTRAS**

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA**

**Vilnius
2013**

ATASKAITĄ PARENGĖ:

Irma Čaplinskienė
Agnė Šimkūnaitė – Zažeckė
Gitana Andrulaitytė

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro ŽIV/AIDS, lytiškai plintančių infekcijų ir hepatitų epidemiologinės priežiūros skyrius

VYRIAUSIAS REDAKTORIUS:

Prof. dr. Saulius Čaplinskas

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro direktorius

TURINYS

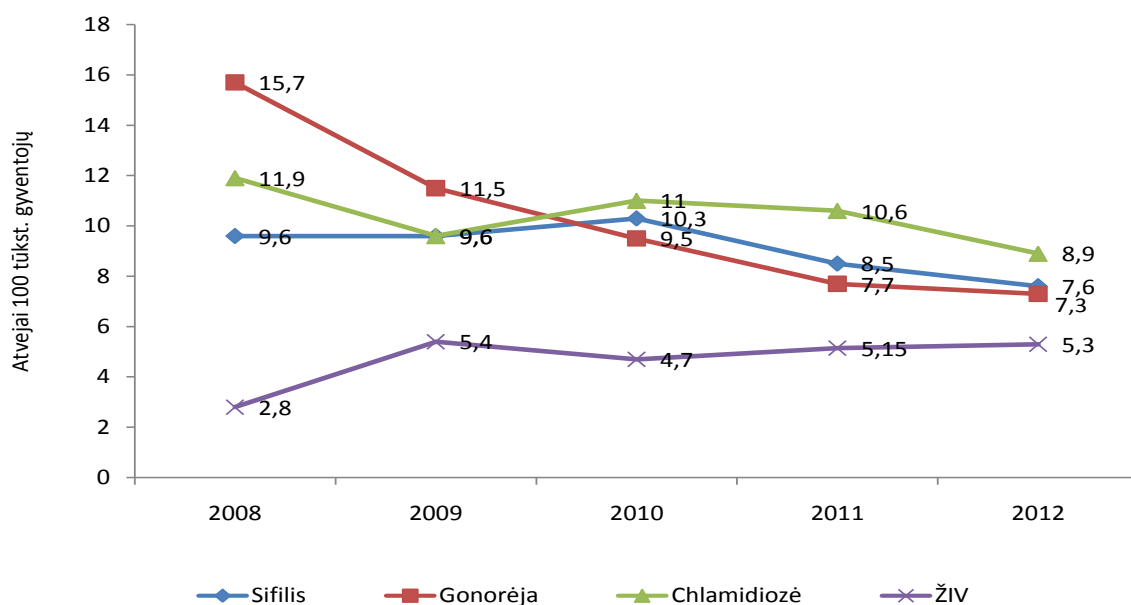
1. Bendra lytiškai plintančių infekcijų (LPI) epidemiologinė situacija	4
2. ŽIV infekcijos epidemiologinė situacija	5
3. Sifilio epidemiologinė situacija.....	9
4. Gonorėjos epidemiologinė situacija	14
5. Chlamidiozės epidemiologinė situacija.....	19
6. Duomenys apie laboratorijose atliktus tyrimus dėl lytiškai plintančių infekcijų ir ŽIV	24
7. Duomenys apie ištirtus dėl ŽIV asmenis pagal tiriamąsias grupes.....	26
1 Priedas	27

1. BENDRA LYTIŠKAI PLINTANČIŲ INFEKCIJŲ (LPI) EPIDEMIOLOGINĖ SITUACIJA¹

2012 metais sergamumas sifiliu, gonorėja ir chlamidioze sumažėjo lyginant su 2011 metais. Sergamumas gonorėja per pastaruosius trejus (2010 – 2012) metus atitinkamai sumažėjo nuo 9,5 iki 7,3 atvejų 100 tūkst. gyventojų. Sergamumas sifiliu per tą patį laikotarpį sumažėjo nuo 10,3 iki 7,6 atvejų 100 tūkst. gyventojų. Sergamumas chlamidioze per 2010 – 2012 metų laikotarpį sumažėjo nuo 11 iki 8,9 atvejų 100 tūkst. gyventojų.

Sergamumas ŽIV infekcija 2012 metais siekė 5,3 atvejus 100 tūkst. gyventojų² (1 grafikas).

1 grafikas. Sergamumas sifiliu, gonorėja, chlamidioze, ŽIV infekcija Lietuvoje, 2008 – 2012

¹ Analizė parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. V-117 „Dėl Lytiškai plintančių infekcijų, ŽIV nešiojimo ir ŽIV ligos epidemiologinės priežiūros tvarkos aprašo asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose“ (Žin., 2003, Nr. 27-1105, 2011, Nr.79-3880, 2012, Nr. 74-3861)

² Įtraukti asmenys, esantys TM pavaldžiose įstaigose, užsieniečiai ir asmenys be pastovios gyvenamosios vietos

2. ŽIV INFEKCIJOS EPIDEMIOLOGINĖ SITUACIJA 2012 METAIS

2012 metais Lietuvoje užregistruota 160 naujų susirgimo ŽIV infekcija atvejų. Atitinkamai 2011 m. – 166, 2010 m. – 153, 2009 m. – 180, 2008 m. – 95, 2007 m. – 106. Sergamumo ŽIV infekcija rodiklis³ 2012 metais siekė 0,53 atvejus 10 tūkst. gyventojų. Sergamumo rodiklis 2009 – 2011 metais atitinkamai svyravo 0,54, 0,47, 0,52 dešimčiai tūkstančių. Iš viso per visą ŽIV infekcijos registravimo Lietuvoje laikotarpį (1988 – 2012) užregistruota 2060 ŽIV infekcijos atvejų.

Aukščiausi sergamumo⁴ ŽIV rodikliai 2012 metais užregistruoti Vilniaus, Telšių, Klaipėdos ir Kauno apskrityse, žemiausi – Panevėžio, Utenos ir Marijampolės apskrityse (1 lentelė).

1 lentelė. Sergamumas ŽIV infekcija pagal apskritis, 2009 – 2012

Eil. Nr.	Apskritys	Iš viso užregistruota susirgimų (abs. sk.)*				Užregistruota susirgimų 10 000 gyv.*			
		2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012m.
1	Vilniaus	51	42	52	60	0,58	0,49	0,62	0,74
2	Kauno	22	21	21	28	0,33	0,31	0,33	0,47
3	Klaipėdos	35	22	31	18	0,92	0,58	0,85	0,54
4	Šiaulių	23	13	19	10	0,65	0,38	0,58	0,34
5	Panevėžio	4	3	5	7	0,14	0,11	0,19	0,29
6	Alytaus	14	4	14	7	0,79	0,23	0,85	0,45
7	Marijampolės	0	7	7	2	0	0,39	0,41	0,13
8	Tauragės	3	1	1	5	0,23	0,08	0,08	0,47
9	Telšių	5	3	7	10	0,29	0,35	0,42	0,67
10	Utenos	10	2	2	3	0,57	0,12	0,12	0,20

*neįtraukti užsieniečiai, asmenys be pastovios gyvenamosios vietos ir asmenys, esantys TM pavaldžioje įstaigoje

Analizuojant sergamumo ŽIV rodiklius miestuose ir rajonuose, aukščiausi sergamumo ŽIV infekcija rodikliai 10 tūkst. gyv. 2012 metais buvo nustatyti Rietavo savivaldybėje, Širvintų ir Ignalinos rajonuose bei Klaipėdos, Alytaus ir Vilniaus miestuose (2 lentelė).

2 lentelė. Sergamumas ŽIV infekcija kai kuriuose miestuose ir rajonuose 2009 – 2012

Eil. Nr.	Administracinė teritorija	Iš viso užregistruota susirgimų				Užregistruota susirgimų 10 000 gyv.			
		2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
1	Rietavo sav.	0	0	0	1	0	0	0	1,18
2	Širvintų r.	0	0	1	2	0	0	0,56	1,17
3	Ignalinos r.	7	0	0	2	3,43	0	0	1,12
4	Pagėgių sav.	0	1	0	1	0	1,03	0	1,08
5	Mažeikių r.	4	4	3	6	0,61	0,62	0,48	1,05
6	Tauragės r.	2	1	1	4	0,32	0,16	0,16	0,93
7	Klaipėdos m.	33	19	22	14	1,75	1,02	1,25	0,88
8	Alytaus m.	11	2	4	5	1,60	0,29	0,64	0,86

³ ŽIV sergamumo rodiklis apskaičiuotas įtraukiant užsieniečius, asmenis be pastovios gyvenamosios vietos ir asmenis, esančius TM pavaldžioje įstaigoje

⁴ Sergamumo rodiklis 10 tūkst. gyventojų (pagal formą Nr. 4 – sveikata, metinė)

9	Vilniaus m.	41	33	42	44	0,74	0,59	0,76	0,82
10	Ukmergės r.	3	2	1	3	0,65	0,44	0,23	0,77

Analizuojant 2012 metų duomenis pagal lytį, 71,3 proc. (114) naujų užsikrėtusiųjų ŽIV buvo vyrai, 28,7 proc. (46) – moterys.

Iš viso iki 2013 m. sausio 1 d. Lietuvoje užregistruota 1687 ŽIV užsikrėtę vyrai ir 373 moterys.

Pagal amžiaus grupes didžiausią užsikrėtusiųjų ŽIV dalį (53,8 proc.) sudaro 25 – 29 metų, 30 – 34 metų ir 35 – 39 metų amžiaus grupių asmenys (3 lentelė).

3 lentelė. Užsikrėtusiųjų ŽIV pasiskirstymas pagal amžiaus grupes 2012 metais

Amžiaus grupė	Abs. sk.	Proc.
15–19	1	0,6
20–24	20	12,5
25–29	35	21,9
30–34	27	16,9
35–39	24	15,0
40–44	23	14,4
45–49	16	10,0
50–54	8	5,0
55+	6	3,7
Iš viso	160	100

Pagal išsilavinimą 36,3 proc. (58) užsikrėtusiųjų ŽIV turėjo vidurinį išsilavinimą, 23,1 proc. (37) – pagrindinį išsilavinimą, 10,6 proc. (17) – aukštąjį, 2,5 proc. (4) – pradinį išsilavinimą bei 27,5 proc. (44) asmenų išsilavinimas neužfiksuotas.

Pagal socialinį draustumą, 2012 metais išaiškinti ŽIV infekcija užsikrėtę asmenys pasiskirstė sekančiai: 60,6 proc. (97) užsikrėtusiųjų ŽIV diagnozės nustatymo metu turėjo socialinį draudimą, 26,3 proc. (42) – socialiai nedrausti, 13,1 proc. (21) – atvejo registravimo protokoluose (f. 151-9/a) draustumas buvo nenurodytas. Tarp 2012 – aisiais išaiškintų asmenų 33,8 proc. (54) buvo bedarbiai, 11,9 proc. (19) – tarnautojai, 8,8 proc. (14) – darbininkai, keturi benamiai, **du moksleiviai ir šeši studentai**. 23,1 proc. (37) užsikrėtusiųjų ŽIV sudarė „kitos“ socialinės grupės asmenys – dažniausiai (22,5 proc.) asmenys, esantys TM pavaldžiose įstaigose (kalintys ar sulaikyti asmenys) bei 15,0 proc. (24) atvejų socialinė grupė nenurodyta.

Pagal galimą užsikrėtimo būdą 38,7 proc. asmenų ŽIV infekcija užsikrėtę vartodami švirkščiamuosius narkotikus, 28,8 proc. – heteroseksualių santykių metu, 6,9 proc. – homoseksualių santykių metu, 25,6 proc. – užsikrėtimo būdas nežinomas. Analizuojant užsikrėtimo būdo pasiskirstymą pagal lytį, nustatyta, kad didesnė dalis moterų, lyginant su vyrais, galimai užsikrėtę ŽIV heteroseksualių santykių metu, o vyrai daugiausiai – vartodami švirkščiamuosius narkotikus (4 lentelė).

4 lentelė. Užsikrėtusiųjų ŽIV pasiskirstymas pagal galimą užsikrėtimo būdą 2012 metais

Galimas užsikrėtimo būdas	Vyrai		Moterys		Iš viso	
	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.
Heteroseksualių lytinių santykių metu	20	17,5	26	56,5	46	28,8
Homoseksualių lytinių santykių metu	11	9,6	0	0,0	11	6,9
Vartojant švirksčiamuosius narkotikus	54	47,4	8	17,4	62	38,7
Nežinoma	29	25,4	12	26,1	41	25,6
Iš viso	114	100*	46	100	160	100

* apvalinta iki sveiko skaičiaus

Paklausus ŽIV užsikrėtusių asmenų, nuo ko galėjo užsikrėsti ŽIV, apie pusė (46,3 proc.) jų nežinojo tariamo infekcijos šaltinio, 13,1 proc. nurodė atsitiktinį asmenį, 11,3 proc. – sutuoktinį ar sugyventinį ir 6,9 proc. – pažįstamą asmenį. Analizuojant tariamą ŽIV infekcijos šaltinį pagal lytį, 30,4 proc. moterų nurodė savo sutuoktinį ar sugyventinį, tokia pati dalis jų (30,4 proc.) tariamo ŽIV infekcijos šaltinio nežinojo. Pusė (52,6 proc.) vyrų taip pat nežinojo tariamo infekcijos šaltinio ir 17,5 proc. jų nurodė, kad galėjo užsikrėsti nuo atsitiktinio asmens. Vienas vyras tariamą infekcijos šaltinį nurodė seksualines paslaugas už atlygį teikiantį asmenį. 19,4 proc. atvejo registravimo protokolų ši informacija nebuvo užfiksuota (5 lentelė).

5 lentelė. Užsikrėtusiųjų ŽIV pasiskirstymas pagal tariamą užsikrėtimo šaltinį 2012 metais

Tariamasis užsikrėtimo šaltinis	Vyrai		Moterys		Iš viso	
	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.
Atsitiktinis asmuo	20	17,5	1	2,2	21	13,1
Pažįstamas	7	6,1	4	8,7	11	6,9
Sutuoktinis (-ė), sugyventinis (-ė)	4	3,5	14	30,4	18	11,3
Seksualines paslaugas už atlygį teikiantis asmuo	1	0,9	0	0,0	1	0,6
Kita	0	0,0	4	8,7	4	2,5
Nežinoma	60	52,6	14	30,4	74	46,3
Nenurodyta	22	19,3	9	19,6	31	19,4
Iš viso	114	100*	46	100	160	100*

* apvalinta iki sveiko skaičiaus

50,0 proc. (80) 2012 metais nustatytų užsikrėtusiųjų ŽIV nurodė, jog per paskutinius 6 mėnesius neturėjo lytinių santykių su asmenimis, teikiančiais seksualines paslaugas už atlygį, 31 (19,4 proc.) asmuo teigė nežinantis ir tik 1 asmuo, užsikrėtęs ŽIV infekcija, teigė, kad tokių santykių turėjo. Trečdalyje (30,0 proc.) atvejo registravimo protokolų ši informacija nebuvo užfiksuota.

20,6 proc. užsikrėtusiųjų ŽIV nurodė, kad per paskutinius 12 mėnesių turėjo vieną lytinį partnerį, 15,0 proc. – du ar tris, 3,8 proc. – 4 arba daugiau, 15,6 proc. nurodė, kad lytinių partnerių neturėjo. Analizuojant partnerių skaičiaus pasiskirstymą pagal lytį, daugiausiai (47,8 proc.) moterų nurodė, kad turėjo vieną lytinį partnerį, 6,5 proc. nurodė, kad turėjo 2 – 3 lytinius partnerius. Tuo tarpu, 20,2 proc. vyrų nurodė, kad per paskutinius 12 mėnesių neturėjo lytinių partnerių ir 18,4 proc. turėjo 2 – 3 lytinius partnerius. 45,0 proc. užsikrėtusiųjų ŽIV partnerių skaičiaus nenurodė (6 lentelė).

91,3 proc. registruotų ŽIV pacientų kontaktinių asmenų išaiškinimas nebuvo pradėtas.

6 lentelė. Užsikrėtusiųjų ŽIV partnerių skaičius per paskutiniuosius 12 mėnesių 2012 metais

Partnerių skaičius per paskutiniuosius 12 mėn.	Vyrai		Moterys		Iš viso	
	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.
1	11	9,6	22	47,8	33	20,6
2–3	21	18,4	3	6,5	24	15,0
>= 4	5	4,4	1	2,2	6	3,8
Neturėjo	23	20,2	2	4,3	25	15,6
Nenurodyta	54	47,4	18	39,1	72	45,0
Iš viso	144	100	46	100*	160	100

* apvalinta iki sveiko skaičiaus

Analizuojant 2012 metų duomenis apie apsaugos priemonių (prezervatyvų) naudojimą lytinių santykių metu, nustatyta, kad beveik trečdalis (28,8 proc.) užsikrėtusiųjų ŽIV iš viso jais nesinaudoja, 14,4 proc. – naudoja juos retai. Visada lytinių santykių metu naudoja prezervatyvus tik 3,1 proc. užsikrėtusiųjų ŽIV infekcija. 45,6 proc. atvejo registravimo protokolų ši informacija neužfiksuota (7 lentelė).

7 lentelė. Užsikrėtusiųjų ŽIV naudojimosi prezervatyvais dažnumas 2012 metais

Naudojasi prezervatyvais	Vyrai		Moterys		Iš viso	
	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.
Visada (100 proc.)	4	3,5	1	2,2	5	3,1
Dažnai (75-100 proc.)	4	3,5	0	0,0	4	2,5
Vidutiniškai (26-74 proc.)	8	7,0	1	2,2	9	5,6
Retai (1-25 proc.)	16	14,0	7	15,2	23	14,4
Nesinaudoja (0 proc.)	27	23,7	19	41,3	46	28,8
Nenurodyta	55	48,2	18	39,1	73	45,6
Iš viso	144	100	46	100	160	100

Išvados už 2012 metus:

- 2012 metais registruota 160 naujų susirgimo ŽIV infekcija atvejų, tarp kurių 114 vyrų ir 46 moterys. Iš viso iki 2013 m. sausio 1 d. Lietuvoje užregistruota 2060 ŽIV atvejų (1687 – vyrai, 373 – moterys).
- Sergamumo ŽIV infekcija rodiklis 2012 metais padidėjo nežymiai palyginus su 2011 metais (nuo 5,2 iki 5,3 atvejų 100 tūkst. gyv.). Aukščiausi sergamumo ŽIV infekcija rodikliai 2012 metais užregistruoti Vilniaus, Telšių, Klaipėdos ir Kauno apskrityse, žemiausi – Panevėžio, Utenos ir Marijampolės apskrityse.
- Didžiausią 2012 metais registruotų ŽIV atvejų dalį (53,8 proc.) sudaro 25 – 39 metų amžiaus grupės asmenys (2011 m. – 61,4 proc.).
- 38,7 proc. asmenų ŽIV infekcija užsikrėtė vartodami švirksčiamuosius narkotikus, 28,8 proc. – heteroseksualių bei 6,9 proc. – homoseksualių santykių metu, 25,6 proc. – užsikrėtimo būdas nežinomas.
- Prezervatyvus, galinčius sumažinti ŽIV perdavimo riziką, didžioji dalis užsikrėtusiųjų ŽIV nenaudoja arba naudoja retai.

3. SIFILIO EPIDEMIOLOGINĖ SITUACIJA 2012 METAIS

2012 metais Lietuvoje užregistruoti 228 susirgimai sifiliu. Bendras sergamumo sifiliu rodiklis 100 tūkst. gyventojų sumažėjo: nuo 8,5 iki 7,6 atvejų atitinkamai 2011 ir 2012 metais (1 grafikas). Aukščiausi sergamumo⁵ sifiliu rodikliai 2012 metais užregistruoti Vilniaus, Šiaulių ir Klaipėdos apskrityse, žemiausi – Tauragės ir Panevėžio apskrityse (8 lentelė).

8 lentelė. **Sergamumas sifiliu pagal apskritis, 2009 – 2012**

Eil. Nr.	Apskritis	Iš viso užregistruota susirgimų				Užregistruota susirgimų 10 000 gyv.			
		2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
1	Vilniaus	181****	265***** **	196	142*** *****	2,13****	3,12**** ***	2,34	1,76***** ****
2	Kauno	41	31	28	23	0,6	0,46	0,44	0,39
3	Klaipėdos	12	8	11	15	0,32	0,21	0,3	0,45
4	Šiaulių	18	10	15	29	0,51	0,29	0,46	0,99
5	Panevėžio	22	14***** *	3	3	0,76	0,5***** ***	0,11	0,12
6	Alytaus	17	5	3	5	0,95	0,29	0,18	0,32
7	Marijampolės	9	4	9	2	0,49	0,22	0,52	0,13
8	Tauragės	1*****	2	0	1	0,08*****	0,16	0,0	0,1
9	Telšių	2	1	4	2	0,11	0,06	0,24	0,13
10	Utenos	19*****	5	4	5	1,08*****	0,30	0,25	0,34

*be įgimto sifilio atvejo Akmenės raj.; **be įgimto sifilio atvejo Panevėžyje; ***be įgimto sifilio atvejo Druskininkuose; ****be įgimto sifilio atveju Vilniaus ir Ukmergės raj.; *****be įgimto sifilio atvejo Tauragės raj.; *****be įgimto sifilio atvejo Utenos raj.; ***** be įgimto sifilio atvejo Vilniuje; *****be įgimto sifilio atvejo Panevėžyje; *****be įgimto sifilio atvejo Vilniuje

Analizuojant sergamumo sifiliu rodiklius miestuose ir rajonuose, daugiausiai susirgimo atvejų – 96 užregistruoti Vilniaus mieste. Lyginant su 2011 metais, užfiksuotų atvejų skaičius Vilniuje sumažėjo daugiau nei trečdaliu (34 proc.). Akmenės rajone sergamumas sifiliu ženkliai padidėjo – nuo 0 iki 2,22 susirgimų 10 tūkst. gyventojų (9 lentelė).

9 lentelė. **Sergamumas sifiliu miestuose ir kai kuriuose rajonuose, 2009 – 2012**

Eil. Nr.	Administracinė teritorija	Iš viso užregistruota susirgimų				Užregistruota susirgimų 10 000 gyv.			
		2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
1	Vilniaus r.	21	30	25	23	2,24	3,11	2,6	2,41
2	Šalčininkų r.	12	17	15	8	3,16	4,58	4,16	2,35
3	Akmenės r.	0	1	0	5	0	0,37	0	2,22
4	Ukmergės r.	3	23	5	8	0,67	5,11	1,17	2,06
5	Vilniaus m.	140	176	146	96	2,53	3,15	2,64	1,79
6	Varėnos r.	2	4	1	4	0,68	1,44	0,38	1,62
7	Šiaulių r.	1	0	0	6	0,2	0	0	1,39
8	Zarasų r.	0	0	0	2	0	0	0	1,12
9	Prienuų r.	2	2	1	3	0,51	0,52	0,31	1,03
10	Trakų r.	4	15	3	6	0,62	2,26	0,86	1,02

⁵ Sergamumo rodiklis 10 tūkst. gyventojų (pagal formą Nr. 4 – sveikata, metinė)

Dauguma sifilio atvejų (83,3 proc.) nustatyti ankstyvoje jo stadijoje (A51), skirtumų tarp lyčių nenustatyta. Registruoti 13 vėlyvojo sifilio (A52) atvejai – 8 vyrams ir 5 moterims.

Analizuojant atvejų skaičių pagal lytį, nustatyta, kad sifilis moterims diagnozuotas dažniau nei vyrams – atitinkamai 53,1 proc. (121) ir 46,9 proc. (107).

Daugiau nei pusė (56,2 proc.) užsikrėtusiųjų sifiliu buvo jauni 20 – 34 metų amžiaus grupės asmenys. Daugiausiai užsikrėtusiųjų buvo 20 – 29 metų amžiaus grupėje ir tai sudarė 43,0 proc. visų užsikrėtusiųjų (10 lentelė).

10 lentelė. Užsikrėtusiųjų sifiliu pasiskirstymas pagal amžiaus grupes 2012 metais

Amžiaus grupė	Abs. sk.	Proc.
0–14	1	0,4
15–19	14	6,1
20–24	50	21,9
25–29	48	21,1
30–34	30	13,2
35–39	24	10,5
40–44	19	8,3
45–49	13	5,7
50–54	18	7,9
55+	11	4,8
Iš viso	228	100*

* apvalinta iki sveiko skaičiaus

Pagal išsilavinimą dauguma – 49,1 proc. (112) užsikrėtusiųjų sifiliu turėjo vidurinę išsilavinimą, 17,5 proc. (40) – pagrindinį, 10,1 proc. (23) – aukštąjį, 4,4 proc. (10) – pradinį bei 18,9 proc. (43) – išsilavinimas nenurodytas.

32,0 proc. (73) susirgusiųjų sifiliu diagnozės nustatymo metu buvo bedarbiai, 22,4 proc. (51) – darbininkai, 13,2 proc. (30) – tarnautojai, 2,2 proc. (5) – studentai, 4,4 proc. (10) – *moksleiviai*, 6,1 proc. (14) – kita socialinė grupė. 19,7 proc. (45) atvejų socialinė grupė neužfiksuota. Tačiau pagal socialinį draustumą dauguma – 87,7 proc. (200) 2012 metais registruotų sifiliu susirgusių asmenų buvo socialiai drausti.

Analizuojant susirgimus sifiliu pagal rizikos grupes, 80,3 proc. (183) užsikrėtusiųjų sifiliu nepriklausė jokiai rizikos grupei. Tačiau keturi (1,8 proc.) asmenys buvo seksualinių paslaugų už atlygį teikėjai, penki (2,2 proc.) – narkotines ar psichotropines medžiagas vartojantys asmenys. Likusieji (2,2 proc.) priklausė kitoms rizikos grupėms, tačiau 13,6 proc. (31) užregistruotų atvejų rizikos grupė nenurodyta.

Pagal gyvenamąją vietą dauguma – 71,9 proc. (164) užsikrėtusiųjų sifiliu gyveno mieste, 28,1 proc. (64) – kaime.

Analizuojant duomenis pagal tai, kaip buvo nustatyta diagnozė, *daugiau nei pusė – 57,0 proc.* (130) užsikrėtusiųjų sifiliu kreipėsi patys į sveikatos priežiūros įstaigą, *10,5 proc. (24) išaiškinti nėščiujų patikros metu*, 8,8 proc. (20) išaiškinti stacionare, 6,6 proc. (15) tirti kaip kontaktiniai asmenys, 6,6 proc. (15) tirti profilaktiškai, 3,1 proc. (7) buvo tiriami kaip kraujo donorai, 3,1 proc. (7) – tiriant rizikos grupę, 5 (2,2 proc.) asmenims diagnozė nustatyta kitu būdu. 2,2 proc. (5) atvejų ši informacija neužfiksuota.

88,2 proc. (201) asmenų sifiliu užsikrėtė heteroseksualių, 1 – homoseksualių santykių metu, 1 asmuo užsikrėtė per švirkščiamųjų narkotikų vartojimą, 1 vaikui infekcija buvo perduota iš motinos bei 23 asmenų užsikrėtimo būdas nežinomas arba nenurodytas (11 lentelė).

11 lentelė. Užsikrėtusiųjų sifiliu pasiskirstymas pagal galimą užsikrėtimo būdą 2012 metais

Galimas užsikrėtimo būdas	Vyrai		Moterys		Iš viso	
	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.
Heteroseksualių lytinių santykių metu	95	88,8	106	87,6	201	88,2
Homoseksualių lytinių santykių metu	1	0,9	0	0	1	0,4
Švirksčiamųjų narkotikų vartojimas	0	0	1	0,8	1	0,4
Motina vaikui	1	0,9	0	0	1	0,4
Kita	0	0	1	0,8	1	0,4
Nežinoma, nenurodyta	10	9,3	13	10,7	23	10,1
Iš viso	107	100*	121	100*	228	100*

* apvalinta iki sveiko skaičiaus

Paklausus sifiliu užsikrėtusių asmenų, nuo ko jie galėjo užsikrėsti sifiliu (*arba kas buvo infekcijos šaltinis*), 32,9 proc. – nežinojo, nuo ko galėjo užsikrėsti, 19,7 proc. nurodė atsitiktinį asmenį, 24,1 proc. – sutuoktinį ar sugyventinį, 20,2 proc. – pažįstamą asmenį. Analizuojant duomenis pagal lytį, trečdalis (30,8 proc.) sifiliu užsikrėtusių vyrų tariamu užsikrėtimo šaltiniu nurodė atsitiktinį asmenį bei tokia pat dalis (30,8 proc.) teigė, kad užsikrėtimo šaltinis jiems nežinomas. 1 vyras nurodė, kad galėjo užsikrėsti nuo seksualines paslaugas už atlygį teikusio asmens. Trečdalis (32,2 proc.) sifiliu užsikrėtusių moterų tariamu užsikrėtimo šaltiniu nurodė sutuoktinį ar sugyventinį, 22,3 proc. – pažįstamą asmenį, 34,7 proc. teigė, kad šaltinis joms nežinomas (12 lentelė).

12 lentelė. Užsikrėtusiųjų sifiliu pasiskirstymas pagal tariamą užsikrėtimo šaltinį 2012 metais

Tariamasis užsikrėtimo šaltinis	Vyrai		Moterys		Iš viso	
	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.
Atsitiktinis asmuo	33	30,8	12	9,9	45	19,7
Pažįstamas	19	17,8	27	22,3	46	20,2
Seksualines paslaugas už atlygį teikiantis asmuo	1	0,9	0	0	1	0,4
Sutuoktinis (-ė), sugyventinis (-ė)	16	15,0	39	32,2	55	24,1
Tėvai	1	0,9	0	0	1	0,4
Nuolatinis lytinis partneris	1	0,9	1	0,8	2	0,9
Nežinoma	33	30,8	42	34,7	75	32,9
Nenurodyta	3	2,8	0	0	3	1,3
Iš viso	107	100*	121	100*	228	100*

* apvalinta iki sveiko skaičiaus

Dauguma – 90,4 proc. (206) sifiliu užsikrėtusių asmenų nurodė, jog per paskutinius 6 mėnesius neturėjo lytinių santykių su asmenimis, teikiančiais seksualines paslaugas už atlygį bei 4,4 proc. (10) teigė, kad tokių santykių turėjo. Pagal lytį 4,7 proc. (5) sifiliu užsikrėtusių vyrų ir 4,1 proc. (5) moterų per paskutiniuosius 6 mėnesius turėjo lytinių santykių su asmenimis, teikiančiais seksualines paslaugas už atlygį. 5,3 proc. (12) atvejų ši informacija neužfiksuota.

48,7 proc. sifiliu užsikrėtusių asmenų nurodė, kad per paskutiniuosius 12 mėnesių turėjo vieną lytinį partnerį (-ę), daugiau nei trečdalis (33,3 proc.) – du ar tris, 5,7 proc. – keturis ar daugiau nei keturis, 7,5 proc. – partnerių skaičiaus nenurodė. Analizuojant partnerių skaičiaus pasiskirstymą pagal lytį, daugiausiai (62,0 proc.) moterų nurodė, kad turėjo vieną lytinį partnerį, 25,6 proc. – du ar tris. Tuo tarpu daugiausiai

(42,1 proc.) vyrų nurodė, kad turėjo dvi ar tris partneres (-ius) bei 36,6 proc. vyrų nurodė, kad turėjo tik vieną partnerę (-į) per paskutiniuosius 12 mėnesių (13 lentelė).

13 lentelė. Užsikrėtusiųjų sifiliu partnerių skaičius per paskutiniuosius 12 mėnesių 2012 metais

Partnerių skaičius per paskutiniuosius 12 mėn.	Vyrai		Moterys		Iš viso	
	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.
1	36	33,6	75	62,0	111	48,7
2–3	45	42,1	31	25,6	76	33,3
>= 4	7	6,5	6	5,0	13	5,7
Neturėjo	10	9,3	1	0,8	11	4,8
Nenurodyta	9	8,4	8	6,6	17	7,5
Iš viso	107	100*	121	100	228	100

* apvalinta iki sveiko skaičiaus

Apsaugos priemonių (prezervatyvų) naudojimas lytinių santykių metu nepakankamas, nes dauguma (60,5 proc.) užsikrėtusiųjų sifiliu nurodė, kad prezervatyvų nenaudoja, 27,6 proc. naudoja retai ir 0,4 proc. juos naudoja visada. Vyrų, retai naudojančių prezervatyvus, nustatyta daugiau nei moterų, atitinkamai 32,7 proc. ir 23,1 proc. (14 lentelė).

14 lentelė. Užsikrėtusiųjų sifiliu naudojimosi prezervatyvais dažnumas 2012 metais

Naudojasi prezervatyvais	Vyrai		Moterys		Iš viso	
	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.
Visada (100 proc.)	1	0,9	0	0	1	0,4
Dažnai (75-99 proc.)	0	0	1	0,8	1	0,4
Vidutiniškai (26-74 proc.)	2	1,9	1	0,8	3	1,3
Retai (1-25 proc.)	35	32,7	28	23,1	63	27,6
Nesinaudoja (0 proc.)	58	54,2	80	66,1	138	60,5
Nenurodyta	11	10,3	11	9,1	22	9,6
Iš viso	107	100	121	100*	228	100*

* apvalinta iki sveiko skaičiaus

Dviem trečdaliams – 66,6 proc. (152) sifiliu užsikrėtusių pacientų buvo pradėtas kontaktinių asmenų nustatymas. 11,8 proc. (27) atvejo registravimo protokolų ši informacija neužfiksuota.

51,3 proc. (117) užsikrėtusiųjų sifiliu nurodė vieną kontaktinį asmenį, 6,6 proc. (15) nurodė 2 ir daugiau kontaktinių asmenų. 11,8 proc. (27) nenurodė nei vieno kontaktinio asmens. Iš viso nurodyti 148 kontaktai. Trečdalyje – 30,3 proc. (69) atvejo registravimo protokolų informacija apie paciento kontaktinius asmenis iš viso buvo neužpildyta.

Išvados už 2012 metus:

- Sergamumo sifiliu rodiklis 2012 metais lyginant su 2011 metais nežymiai sumažėjo – nuo 8,5 iki 7,6 atvejų 100 tūkst. gyventojų. Tačiau sergamumo sifiliu rodiklis Lietuvoje lyginant su kitomis ES šalimis yra vienas iš aukščiausių (po Rumunijos ir Maltos) tarp Europos Sąjungos šalių bei 1,6 karto aukštesnis nei ES šalių vidurkis (4,9/100 tūkst. gyv./2011m.)⁶.
- Aukščiausi sergamumo sifiliu rodikliai 2012 metais užregistruoti Vilniaus, Šiaulių ir Klaipėdos apskrityse, žemiausi – Tauragės ir Panevėžio apskrityse.
- Daugiau nei pusė užsikrėtusiųjų sifiliu buvo jauni 20 – 34 metų amžiaus asmenys, turintys vidurinę išsilavinimą, dažniau moterys bei miestų gyventojai.
- Daugiau nei trečdalis sifiliu užsikrėtusių asmenų nežinojo, nuo ko galėjo užsikrėsti. Trečdalis sifiliu užsikrėtusių vyrų, kaip galimą infekcijos šaltinį, nurodė atsitiktinį asmenį, daugiau nei pusė sifiliu užsikrėtusių moterų – pažįstamą asmenį ar sutuoktinį, sugyventinį.
- 40,1 proc. sifiliu užsikrėtusių vyrų nurodė, kad turėjo 2 – 3 lytines partneres/-ius per pastaruosius vienerius metus, 62,0 proc. moterų – vieną. Apsaugos priemonės – prezervatyvai, galintys sumažinti riziką užsikrėsti sifiliu ir kitomis lytiškai plintančiomis infekcijomis, iš viso nenaudojami arba naudojami retai.
- Dauguma sifilio atvejų Lietuvoje diagnozuota ankstyvoje susirgimo stadijoje. 2012 metais užregistruotas vienas įgimto sifilio atvejis.
- 4,4 proc. užsikrėtusiųjų sifiliu nurodė, kad turėjo lytinių santykių su seksualines paslaugas už atlygį teikiančiais asmenimis. Dažniau vyrai, nei moterys.

---

⁶Sexually Transmitted Infections in Europe 2011. Surveillance report. ECDC. 2013 (Draft)

4. GONORĖJOS EPIDEMIOLOGINĖ SITUACIJA

2012 metais Lietuvoje užregistruota 219 gonorėjos atvejų. Sergamumo gonorėja rodiklis 100 tūkst. gyventojų sumažėjo: nuo 7,7 iki 7,3 atvejų atitinkamai 2011 ir 2012 metais (1 grafikas). Aukščiausi sergamumo⁷ gonorėja rodikliai 2012 metais buvo užregistruoti Panevėžio, Vilniaus ir Telšių apskrityse, žemiausi – Alytaus, Tauragės bei Utenos apskrityse (15 lentelė).

15 lentelė. **Sergamumas gonorėja pagal apskritis, 2009– 2012**

Eil. Nr.	Apskritis	Iš viso užregistruota susirgimų				Užregistruota susirgimų 10 000 gyv.			
		2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
1	Vilniaus	176	132	103	87	2,08	1,5	1,23	1,08
2	Kauno	40	42	33	29	0,59	0,63	0,51	0,49
3	Klaipėdos	38	35	35	23*	1,0	0,93	0,96	0,69*
4	Šiaulių	21	16	12	13	0,59	0,47	0,37	0,44
5	Panevėžio	24	23	25	28	0,83	0,82	0,93	1,14
6	Alytaus	22	8	1	2	1,22	0,46	0,15	0,13
7	Marijampolės	16	23	10	13	0,87	1,28	0,58	0,82
8	Tauragės	4	5	5	3	0,31	0,4	0,42	0,28
9	Telšių	30	18	19	14	1,71	1,05	1,15	0,94
10	Utenos	13	13	5	6	0,74	0,77	0,31	0,41

* neįtrauktas užsienietis

Vertinant sergamumą gonorėja miestuose ir rajonuose, 2012 metais dažniausiai šia infekcija sirgo Šalčininkų, Mažeikių ir Kėdainių rajonų, Panevėžio ir Klaipėdos miestų gyventojai. Aukščiausias sergamumas užfiksuotas Šalčininkų rajone – 2,35 atvejai 10 tūkst. gyventojų (16 lentelė).

16 lentelė. **Sergamumas gonorėja miestuose ir kai kuriuose rajonuose, 2009 – 2012**

Eil. Nr.	Administracinė teritorija	Iš viso užregistruota susirgimų				Užregistruota susirgimų 10 000 gyv.			
		2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
1	Šalčininkų r.	4	8	5	8	1,05	2,15	1,38	2,35
2	Mažeikių r.	25	15	11	13	3,81	2,32	1,78	2,27
3	Panevėžio m.	13	17	14	20	1,13	1,51	1,29	2,04
4	Kėdainių r.	3	2	5	8	0,47	0,32	0,84	1,52
5	Klaipėdos m.	30	26	30	20	1,60	1,39	1,70	1,31
6	Vilniaus m.	158	101	82	65	2,85	1,81	1,48	1,21
7	Utenos r.	10	9	5	5	2,06	1,9	1,10	1,18
8	Marijampolės r.	11	17	7	9	1,13	1,77	1,10	1,06
9	Panevėžio r.	3	0	3	4	0,69	0	0,73	1,05
10	Vilkaviškio r.	5	6	3	4	1,03	1,27	0,58	0,96

⁷ Sergamumo rodiklis 10 tūkst. gyventojų (pagal formą Nr. 4 – sveikata, metinė)

Analizuojant duomenis pagal lytį, dauguma – 88,6 proc. (194) užsikrėtusiųjų gonorėja buvo vyrai, 11,4 proc. (25) – moterys.

Pagal amžiaus grupes dauguma (71,2 proc.) užsikrėtusiųjų gonorėja buvo jauni 20 – 34 metų amžiaus grupės asmenys (17 lentelė).

17 lentelė. Užsikrėtusiųjų gonorėja pasiskirstymas pagal amžiaus grupes 2012 metais

Amžiaus grupė	Abs. sk.	Proc.
0–14	0	0
15–19	16	7,3
20–24	56	25,6
25–29	64	29,2
30–34	36	16,4
35–39	22	10,0
40–44	11	5,0
45–49	7	3,2
50–54	2	0,9
55+	5	2,3
Iš viso	219	100*

* apvalinta iki sveiko skaičiaus

89,5 procentams (196) užsikrėtusiųjų gonorėja diagnozuota jiems patiems kreipiantis į sveikatos priežiūros įstaigą, 2,3 proc. (5) – tiriant profilaktiškai, 1,4 proc. (3) – laisvės atėmimo vietose, 0,9 proc. (2) – tiriant kontaktinius asmenis, 0,5 proc. (1) – tiriant kaip donorą, 1,4 proc. (3) – kitu būdu. Devyniuose atveju registravimo protokoluose ši informacija neužfiksuota.

Pagal gyvenamąją vietą 81,3 proc. (178) užsikrėtusiųjų gonorėja gyveno mieste, 18,7 proc. (41) – kaimo vietovėse.

49,8 proc. (109) užsikrėtusiųjų gonorėja turėjo vidurinį išsilavinimą, 17,8 proc. (39) – pagrindinį, 11,0 proc. (24) – aukštąjį, 0,5 proc. (1) – pradinį, 2 asmenys – kitą išsilavinimą. 20,1 proc. (44) užsikrėtusiųjų išsilavinimas nebuvo nurodytas.

Pagal draustumą 83,6 proc. (183) užsikrėtusiųjų gonorėja buvo socialiai drausti, tačiau 8,7 proc. (19) neturėjo socialinio draudimo bei 7,8 proc. (17) atveju registravimo protokolų draustumas nebuvo nurodytas.

Pagal socialinę grupę, 37,9 proc. (83) užsikrėtusiųjų gonorėja diagnozės nustatymo metu priskirti darbininkų socialinei grupei, 21,0 proc. (46) buvo bedarbiai, 15,1 proc. (33) – tarnautojai, **5,9 proc. (13) – moksleiviai**, 2,7 proc. (6) – studentai, 4 asmenys (1,8 proc.) – kita socialinė grupė. 15,5 proc. (34) užsikrėtusiųjų ši informacija nebuvo nurodyta.

Analizuojant susirgimus gonorėja pagal rizikos grupes, 83,6 proc. (183) užsikrėtusiųjų gonorėja nepriklausė jokiai socialinės rizikos grupei. Gonorėja diagnozuota vienam jūreiviui ir vienam nuteistajam, du asmenys (0,9 proc.) priklausė kitai rizikos grupei. 14,6 proc. (32) atvejų rizikos grupė neužfiksuota.

Pagal galimą užsikrėtimo būdą dauguma – 95,0 proc. (208) asmenų gonorėja užsikrėtė heteroseksualių, 1 asmuo – homoseksualių santykių metu. Devynių asmenų (4,1 proc.) užsikrėtimo būdas nežinomas ar nenurodytas (18 lentelė).

18 lentelė. Užsikrėtusiųjų gonorėja pasiskirstymas pagal galimą užsikrėtimo būdą 2012 metais

Galimas užsikrėtimo būdas	Vyrai		Moterys		Iš viso	
	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.
Heteroseksualių lytinių santykių metu	184	94,8	24	96,0	208	95,0
Homoseksualių lytinių santykių metu	1	0,5	0	0,0	1	0,5
Kita	1	0,5	0	0,0	1	0,5
Nežinoma	6	3,1	1	4,0	7	3,2
Nenurodyta	2	1,0	0	0,0	2	0,9
Iš viso	194	100*	25	100	219	100*

* apvalinta iki sveiko skaičiaus

Paklausus gonorėja susirgusių asmenų, nuo ko jie galėjo užsikrėsti šia infekcija (*arba kas buvo infekcijos šaltinis*), daugiausiai (38,4 proc.) užsikrėtusiųjų gonorėja tariamu užsikrėtimo šaltiniu nurodė atsitiktinį asmenį, 28,8 proc. – pažįstamą asmenį, 6,4 proc. – sutuoktinį ar sugyventinį, 0,9 proc. – nuolatinį lytinį partnerį, 25,1 proc. užsikrėtimo šaltinio nežinojo. Analizuojant duomenis pagal lytį, daugiausiai (41,2 proc.) gonorėja užsikrėtusių vyrų tariamu užsikrėtimo šaltiniu nurodė atsitiktinį asmenį. Tarp moterų – 32,0 proc. tariamu užsikrėtimo šaltiniu nurodė sutuoktinį ar sugyventinį ir 24,0 proc. – pažįstamą asmenį (19 lentelė).

19 lentelė. Užsikrėtusiųjų gonorėja pasiskirstymas pagal tariamą užsikrėtimo šaltinį 2012 metais

Tariamasis užsikrėtimo šaltinis	Vyrai		Moterys		Iš viso	
	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.
Atsitiktinis asmuo	80	41,2	4	16,0	84	38,4
Pažįstamas	57	29,4	6	24,0	63	28,8
Sutuoktinis (-ė), sugyventinis (-ė)	6	3,1	8	32,0	14	6,4
Nuolatinis lytinis partneris	0	0,0	2	8,0	2	0,9
Nežinoma	50	25,8	5	20,0	55	25,1
Nenurodyta	1	0,5	0	0,0	1	0,5
Iš viso	194	100	25	100	219	100*

* apvalinta iki sveiko skaičiaus

85,4 proc. (187) užsikrėtusiųjų gonorėja nurodė, jog per paskutiniuosius 6 mėnesius *neturėjo* lytinių santykių su asmenimis, teikiančiais seksualines paslaugas už atlygį, bei **5 proc.** (11, iš jų visi vyrai) teigė, kad tokių santykių *turėjo*. 9,6 proc. (21) gonorėja susirgusių asmenų ši informacija neužfiksuota.

Analizuojant lytinių partnerių skaičių, 49,3 proc. užsikrėtusiųjų gonorėja nurodė, jog per paskutiniuosius 12 mėnesių turėjo du ar tris partnerius (-es), 29,7 proc. – vieną, 17,4 proc. – keturis ir daugiau. Diferencijuojant pagal lytį, dauguma (76,0 proc.) moterų nurodė, kad turėjo vieną lytinį partnerį per paskutiniuosius 12 mėnesių. Tuo tarpu, daugiau nei pusė (53,1 proc.) gonorėja užsikrėtusių vyrų nurodė, kad turėjo du ar tris lytinius partnerius (-es) (20 lentelė).

20 lentelė. Užsikrėtusiųjų gonorėja partnerių skaičius per paskutiniuosius 12 mėnesių 2012 metais

Partnerių skaičius per paskutiniuosius 12 mėn.	Vyrai		Moterys		Iš viso	
	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.
1	46	23,7	19	76,0	65	29,7
2-3	103	53,1	5	20,0	108	49,3
>= 4	38	19,6	0	0,0	38	17,4
Neturėjo	5	2,6	1	4,0	6	2,7
Nenurodyta	2	1,0	0	0,0	2	0,9
Iš viso	194	100	25	100	219	100

Pusė užsikrėtusiųjų gonorėja nurodė, kad lytinių santykių metu retai naudoja prezervatyvus, 44,7 proc. (98) – jų nenaudoja, 1,4 proc. (3) – naudoja visada. Vyru, retai naudojančių prezervatyvus, nustatyta daugiau nei moterų, atitinkamai 55,2 proc. ir 24,0 proc. (21 lentelė).

21 lentelė. Užsikrėtusiųjų gonorėja naudojimosi prezervatyvais dažnumas 2012 metais

Naudojasi prezervatyvais	Vyrai		Moterys		Iš viso	
	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.
Visada (100 proc.)	1	0,5	2	8,0	3	1,4
Dažnai (75-99 proc.)	1	0,5	1	4,0	2	0,9
Vidutiniškai (26-74 proc.)	1	0,5	0	0,0	1	0,5
Retai (1-25 proc.)	107	55,2	6	24,0	113	51,2
Nesinaudoja (0 proc.)	82	42,3	16	64,0	98	44,7
Nežinoma	1	0,5	0	0,0	1	0,5
Nenurodyta	1	0,5	0	0,0	1	0,5
Iš viso	194	100	25	100	219	100*

* apvalinta iki sveiko skaičiaus

21,9 proc. (48) užsikrėtusiųjų gonorėja kontaktinių asmenų nustatymas nebuvo pradėtas. 36,5 proc. (80) užsikrėtusiųjų gonorėja nurodė vieną kontaktinį asmenį, 19,6 proc. (43) – nenurodė nei vieno kontaktinio asmens, 3,7 proc. (8) – 2 kontaktinius asmenis, vienas asmuo – 3 kontaktinius asmenis. Iš viso nurodyti 99 kontaktai. 39,7 proc. (87) atvejo registravimo protokolų informacija apie paciento kontaktinius asmenis buvo neužpildyta.

Išvados už 2012 metus:

- 2012 metais Lietuvoje užregistruota 219 gonorėjos atvejų. Sergamumo gonorėja rodiklis 100 tūkst. gyventojų sumažėjo: nuo 7,7 iki 7,3 atvejų atitinkamai 2011 ir 2012 metais. Aukščiausi sergamumo gonorėja rodikliai užregistruoti Panevėžio, Vilniaus ir Telšių apskrityse, žemiausi – Alytaus, Tauragės bei Utenos apskrityse.
- 2012 metais daugiausiai gonorėja diagnozuota vyrams, miestų gyventojams.
- Dauguma (71,2 proc.) susirgusiųjų gonorėja buvo 20 – 34 metų amžiaus grupės asmenys, turintys vidurinį išsilavinimą.
- Didžioji dalis gonorėja užsikrėtusių vyrų, kaip galimą infekcijos šaltinį, nurodė atsitiktinį asmenį. Dauguma gonorėja užsikrėtusių moterų nurodė, kad galėjo užsikrėsti nuo sutuoktinio – sugyventinio ar pažįstamo asmens.
- 2012 m. dauguma gonorėja užsikrėtusių vyrų nurodė turėję 2 – 3 lytines partneres, moterys – vieną.
- Dauguma gonorėja užsikrėtusių asmenų apsaugos priemonės – prezervatyvus, galinčius sumažinti riziką užsikrėsti gonorėja ir kitomis lytiškai plintančiomis infekcijomis (LPI), iš viso nenaudoja arba naudoja retai.
- 5 proc. užsikrėtusiųjų gonorėja nurodė, kad turėjo lytinių santykių su seksualines paslaugas už atlygį teikiančiais asmenimis.

5. CHLAMIDIOZĖS EPIDEMIOLOGINĖ SITUACIJA 2012 METAIS

2012 metais Lietuvoje užregistruoti 265 chlamidiozės atvejai. Sergamumo chlamidioze rodiklis 2012 metais lyginant su 2011 metais sumažėjo – atitinkamai nuo 10,6 iki 8,9 atvejų 100 tūkst. gyventojų (1 grafikas). Aukščiausi sergamumo⁸ chlamidioze rodikliai 2012 metais buvo užregistruoti Vilniaus, Klaipėdos ir Marijampolės apskrityse, žemiausi – Telšių ir Šiaulių apskrityse, Alytaus ir Tauragės apskrityse nebuvo užregistruota nei vieno užsikrėtimo chlamidioze atvejo. Marijampolės apskrityje 2012 metais sergamumas chlamidioze sumažėjo 1,4 karto lyginat su 2011 metais (22 lentelė).

22 lentelė. Sergamumas chlamidioze pagal apskritis, 2009 – 2012

Eil. Nr.	Apskritis	Iš viso užregistruota susirgimų				Užregistruota susirgimų 10 000 gyv.			
		2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
1	Vilniaus	179	270	236	168	2,09	3,18	2,82	2,08
2	Kauno	35	18	19	25	0,52	0,27	0,30	0,42
3	Klaipėdos	69	38	46	34	1,82	1,01	1,26	1,01
4	Šiaulių	1	3	0	5	0,03	0,09	0,0	0,17
5	Panevėžio	23	19	11	13	0,8	0,68	0,41	0,53
6	Alytaus	0	5	4	0	0,0	0,29	0,23	0,0
7	Marijampolės	14	8	21	14	0,76	0,45	1,22	0,89
8	Tauragės	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
9	Telšių	1	2	1	2	0,06	0,12	0,06	0,13
10	Utenos	4	4	5	4	0,23	0,24	0,31	0,27

2012 metais lytiškai plintanti chlamidijų sukelta infekcija dažniausiai diagnozuota Biržų, Vilkaviškio ir Skuodo rajonų, Vilniaus ir Klaipėdos miestų gyventojams (23 lentelė).

23 lentelė. Sergamumas chlamidioze miestuose ir kai kuriuose rajonuose, 2009 – 2012

Eil. Nr.	Administracinė teritorija	Iš viso užregistruota susirgimų				Užregistruota susirgimų 10 000 gyv.			
		2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
1	Biržų r.	8	3	9	10	2,37	0,93	2,93	3,65
2	Vilkaviškio r.	14	8	21	14	2,88	1,69	4,62	3,37
3	Vilniaus m.	163	245	218	149	2,94	4,38	3,94	2,78
4	Skuodo r.	1	1	5	4	0,41	0,43	2,25	2,01
5	Klaipėdos m.	66	36	39	30	3,5	1,93	2,21	1,88
6	Šalčininkų r.	1	1	2	4	0,26	0,54	0,55	1,18
7	Šiaulių r.	1	0	0	4	0,08	0,0	0,0	0,93
8	Trakų r.	2	9	4	5	0,3	1,42	0,64	0,85
9	Vilnius r.	11	10	11	8	1,17	1,04	1,14	0,84
10	Kauno m.	28	15	18	23	0,78	0,43	0,54	0,74

⁸ Sergamumo rodiklis 10 tūkst. gyventojų (pagal formą Nr. 4 – sveikata, metinė)

Analizuojant 2012 metų duomenis pagal lytį, nustatyta, kad chlamidiozė vyrams diagnozuota dažniau nei moterims – atitinkamai 54,7 proc. (145) ir 45,3 proc. (120).

Pagal amžiaus grupes daugiausiai (51 proc.) chlamidiozės atvejų nustatyta 20 – 29 metų amžiaus asmenų grupėje, kita didesnė dalis (17,7 proc.) nustatyta 30 – 34 metų amžiaus asmenų grupėje (24 lentelė).

24 lentelė. Užsikrėtusiųjų chlamidioze asmenų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes 2012 metais

Amžiaus grupė	Abs. sk.	Proc.
15–19	9	3,4
20–24	67	25,3
25–29	68	25,7
30–34	47	17,7
35–39	36	13,6
40–44	19	7,2
45–49	10	3,8
50–54	6	2,3
55+	3	1,1
Iš viso	265	100*

* apvalinta iki sveiko skaičiaus

Analizuojant duomenis pagal išsilavinimą, 49,8 proc. (132) užsikrėtusiųjų chlamidioze turėjo vidurinį išsilavinimą, 28,7 proc. (76) – aukštąjį, 10,6 proc. (28) – pagrindinį, 0,4 proc. (1) – kitą, vieno atvejo išsilavinimas nežinomas. 10,2 proc. (27) užsikrėtusiųjų išsilavinimas buvo neužfiksuotas.

Pagal gyvenamąją vietą 90,6 proc. (240) užsikrėtusiųjų chlamidioze pastoviai gyveno mieste, 9,4 proc. (25) – kaimo vietovėse.

Analizuojant susirgimus chlamidioze pagal rizikos grupes, 92,8 proc. (246) užsikrėtusiųjų chlamidioze nepriklausė jokiai socialinės rizikos grupei.

Pagal draustumą, dauguma – 90,5 proc. (240) užsikrėtusiųjų chlamidine infekcija buvo socialiai drausti, 4,9 proc. (13) socialinio draudimo neturėjo. 4,5 proc. (12) atvejo registravimo protokolų ši informacija nenurodyta. Pagal socialines grupes 43,8 proc. (116) užsikrėtusiųjų chlamidioze priskirti tarnautojų, 25,3 proc. (67) – darbininkų, 11,3 proc. (30) – studentų, 6,4 proc. (17) – bedarbių, 1,1 proc. (3) moksleivių, 0,8 proc. (2) – kitai socialinei grupei. 11,3 proc. (30) atvejo registravimo protokolų socialinė grupė nenurodyta.

90,6 proc. (240) užsikrėtusiųjų chlamidiozė buvo diagnozuota jiems patiems kreipiantis į sveikatos priežiūros įstaigą, 2,6 proc. (7) – tiriant profilaktiškai, 1,1 proc. (3) – tiriant kontaktinius asmenis, 1,1 proc. (3) – kitokiu būdu. 4,5 proc. (12) atvejo registravimo protokolų ši informacija nenurodyta.

Pagal galimą užsikrėtimo būdą 91,7 proc. asmenų chlamidioze užsikrėtė heteroseksualių santykių metu, 7,2 proc. nežinojo, kaip galėjo užsikrėsti. Beveik kas 8 moteris nežinojo galimo užsikrėtimo būdo. Dviejuose atvejo registravimo protokoluose galimas užsikrėtimo būdas neužfiksuotas (25 lentelė).

25 lentelė. Užsikrėtusiųjų chlamidioze pasiskirstymas pagal galimą užsikrėtimo būdą
2012 metais

Galimas užsikrėtimo būdas	Vyrai		Moterys		Iš viso	
	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.
Heteroseksualių lytinių santykių metu	142	97,9	101	84,2	243	91,7
Nežinoma	3	2,1	16	13,3	19	7,2
Kita	0	0,0	1	0,83	1	0,4
Nenurodyta	0	0,0	2	1,7	2	0,8
Iš viso	145	100	120	100*	265	100*

* apvalinta iki sveiko skaičiaus

Paklausus chlamidioze susirgusių asmenų, nuo ko jie galėjo užsikrėsti šia infekcija (*arba kas buvo infekcijos šaltinis*), 47,2 proc. teigė nežinantys, 21,5 proc. nurodė pažįstamą asmenį, 18,9 proc. – sutuoktinį ar sugyventinį, 9,4 proc. – atsitiktinį asmenį. Analizuojant duomenis pagal lytį, daugiau nei pusė (60,0 proc.) chlamidioze užsikrėtusių vyrų nežinojo, kas galėjo būti jų tariamu infekcijos šaltiniu, o 20,0 proc. nurodė pažįstamą asmenį. 31,7 proc. chlamidioze užsikrėtusių moterų teigė nežinančios, nuo ko galėjo užsikrėsti šia infekcija, 38,3 proc. nurodė sutuoktinį ar sugyventinį, o 23,3 proc. – pažįstamą asmenį (26 lentelė).

26 lentelė. Užsikrėtusiųjų chlamidioze pasiskirstymas pagal tariamą užsikrėtimo šaltinį
2012 metais

Tariamasis užsikrėtimo šaltinis	Vyrai		Moterys		Iš viso	
	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.
Atsitiktinis asmuo	24	16,6	1	0,8	25	9,4
Pažįstamas	29	20,0	28	23,3	57	21,5
Sutuoktinis (-ė), sugyventinis (-ė)	4	2,8	46	38,3	50	18,9
Nuolatinis lytinis partneris	0	0,0	4	3,3	4	1,5
Nežinoma	87	60,0	38	31,7	125	47,2
Nenurodyta	1	0,7	3	2,5	4	1,5
Iš viso	145	100*	120	100*	265	100

* apvalinta iki sveiko skaičiaus

93,6 proc. (248) chlamidioze užsikrėtusių asmenų nurodė, kad per paskutiniuosius 6 mėnesius neturėjo lytinių santykių su asmenimis, teikiančiais seksualines paslaugas už atlygį, 3,4 proc. (9) teigė, kad turėjo. Aštuoniuose (3,0 proc.) atveju registravimo protokoluose ši informacija neužfiksuota.

49,1 proc. chlamidioze užsikrėtusių asmenų nurodė, jog per pastaruosius 12 mėnesių turėjo tik vieną lytinį partnerį (-ę), 37,0 proc. – du ar tris. Analizuojant užsikrėtusiųjų chlamidioze lytinių partnerių skaičiaus per paskutiniuosius 12 mėnesių pasiskirstymą pagal lytį, **vyrų 2 kartus dažniau nei moterų turėjo 2-3 ir daugiau lytinių partnerių** (27 lentelė).

27 lentelė. Užsikrėtusiųjų chlamidioze partnerių skaičius per paskutiniuosius 12 mėnesių 2012 metais

Partnerių skaičius per paskutiniuosius 12 mėn.	Vyrai		Moterys		Iš viso	
	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.
1	45	31,0	85	70,8	130	49,1
2-3	71	49,0	27	22,5	98	37,0
>= 4	25	17,2	4	3,3	29	10,9
Neturėjo	3	2,1	1	0,8	4	1,5
Nenurodyta	1	0,7	3	2,5	4	1,5
Iš viso	145	100	120	100*	265	100

* apvalinta iki sveiko skaičiaus

Analizuojant prezervatyvų naudojimo dažnumą, 61,5 proc. užsikrėtusiųjų chlamidioze teigė, kad prezervatyvus lytinių santykių metu naudoja retai, 30,2 proc. – jų nenaudoja ir tik 1,1 proc. naudoja dažnai. Vyru, retai naudojančių prezervatyvus, nustatyta žymiai daugiau nei moterų, atitinkamai 73,8 proc. ir 46,7 proc. (28 lentelė).

28 lentelė. Užsikrėtusiųjų chlamidioze naudojimosi prezervatyvais dažnumas 2012 metais

Naudojasi prezervatyvais	Vyrai		Moterys		Iš viso	
	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.	Abs. sk.	Proc.
Dažnai (75-99 proc.)	2	1,4	1	0,8	3	1,1
Vidutiniškai (26-74 proc.)	5	3,4	1	0,8	6	2,3
Retai (1-25 proc.)	107	73,8	56	46,7	163	61,5
Nesinaudoja (0 proc.)	28	19,3	52	43,3	80	30,2
Nežinoma	1	0,7	3	2,5	4	1,5
Nenurodyta	2	1,4	7	5,8	9	3,4
Iš viso	145	100	120	100*	265	100

* apvalinta iki sveiko skaičiaus

54,0 proc. (143) užsikrėtusiųjų chlamidioze buvo pradėtas kontaktinių asmenų išaiškinimas, 19,2 proc. (51) – nepradėtas. 26,8 proc. (71) – ši informacija neužfiksuota.

Aiškinantis kontaktinius asmenis, 44,5 proc. (118) chlamidioze užsikrėtusių asmenų nurodė vieną, 2,3 proc. (6) – du, 0,4 proc. (1) – tris kontaktinius asmenis, 13,6 proc. (36) visai nenurodė kontaktinių asmenų. Iš viso nurodyti 133 kontaktiniai asmenys. 39,2 proc. (104) atvejo registravimo protokolų informacija apie paciento kontaktinius asmenis iš viso buvo neužpildyta.

Išvados už 2012 metus:

- 2012 metais Lietuvoje užregistruoti 265 chlamidiozės atvejai. Sergamumo chlamidioze rodiklis 100 tūkst. gyventojų 2012 metais siekė 8,9 atvejus ir, lyginant su 2011 metais, sumažėjo.
- Aukščiausi sergamumo chlamidioze rodikliai 2012 metais buvo užregistruoti Vilniaus, Klaipėdos ir Marijampolės apskrityse, žemiausi – Telšių ir Šiaulių apskrityse, Alytaus ir Tauragės apskrityse nebuvo užregistruota nei vieno užsikrėtimo chlamidioze atvejo.
- Pagal lytį, daugiau užsikrėtusiųjų chlamidioze buvo vyrų nei moterų. Daugiausiai miestų gyventojai.
- Dauguma (68,7 proc.) susirgusiųjų buvo 20 – 34 metų amžiaus asmenys, turintys vidurinį arba aukštąjį išsilavinimą.
- Daugiau nei pusė chlamidioze užsikrėtusių vyrų ir trečdalis moterų nežinojo, nuo ko galėjo užsikrėsti šia infekcija. Kas penktas chlamidioze užsikrėtęs vyras tariamu infekcijos šaltiniu nurodė pažįstamą asmenį, daugiau kaip trečdalis chlamidioze užsikrėtusių moterų sutuoktinį – sugyventinį.
- Pusė chlamidioze užsikrėtusių vyrų nurodė, kad turėjo 2 – 3 lytines partneres per pastaruosius vienerius metus, dauguma moterų – vieną.
- Apsaugos nuo lytiškai plintančių infekcijų priemonės – prezervatyvai, galintys sumažinti riziką užsikrėsti chlamidioze, naudojami retai arba iš viso nenaudojami.
- 3,4 proc. užsikrėtusiųjų chlamidioze (dauguma vyrai) nurodė, kad turėjo lytinių santykių su seksualines paslaugas už atlygį teikiančiais asmenimis.

6. DUOMENYS APIE LABORATORIJOSE ATLIKTUS TYRIMUS DĖL LYTIŠKAI PLINTANČIŲ INFEKCIJŲ IR ŽIV⁹

Per 2012 metus buvo atlikti 203 939 tyrimai dėl ŽIV, 200 975 tyrimai dėl sifilio, 182 344 tyrimai dėl gonorėjos bei 8199 tyrimai dėl chlamidiozės.

Lyginant 2012 metus su 2011 metais, absoliutus laboratorinių tyrimų dėl lytiškai plintančių infekcijų (LPI), išskyrus gonorėją, skaičius padidėjo, pvz., ŽIV tyrimų padaugėjo 13,2 proc. (29 lentelė).

29 lentelė. Laboratorių pateikti duomenys apie atliktus tyrimus, 2009 – 2012 (forma Nr. 65)

Sukėlėjas	Atlikta tyrimų			
	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
ŽIV	190 530	178 554	180 194	203 939
Sifilis	197 143	190 042	193 309	200 975
Gonorėja	198 331	179 300	187 715	182 344
Chlamidiozė	7501	6084	7942	8199

2012 metais daugiausiai tyrimų dėl lytiškai plintančių infekcijų ir ŽIV atlikta Vilniaus ir Kauno apskrityse (30 lentelė). Mažiausias tyrimų dėl ŽIV ir sifilio skaičius nustatytas Telšių apskrityje. 2012 metais Tauragės apskrityje tyrimai dėl chlamidiozės nebuvo atliekami.

30 lentelė. Laboratorių pateikti duomenys apie atliktus tyrimus pagal apskritis, 2012

Eil. Nr.	Apskritis	Atlikta tyrimų			
		ŽIV	Sifilis	Gonorėja	Chlamidiozė
1.	Vilniaus	118 359	113 174	91 247	3 726
2.	Kauno	41 908	36 160	29 051	1 670
3.	Klaipėdos	24 699	23 405	25 237	1 045
4.	Šiaulių	3 687	7 040	3 461	539
5.	Panevėžio	9 403	11 489	6 758	1 012
6.	Alytaus	1 641	3 032	4 712	49
7.	Marijampolės	2 189	2 184	7 149	149
8.	Tauragės	754	1 520	1 133	0
9.	Telšių	426	1 255	3 864	1
10.	Utenos	873	1 716	9 732	8

Sveikatos priežiūros įstaigų ir kitų juridinių asmenų, atliekančių ŽIV tyrimus, skaičius 2012 metais buvo panašus, palyginti su 2011 metais, 89 ir 86 atitinkamai. Įstaigų, kurios pranešė apie atliktus ŽIV tyrimus, padaugėjo Vilniaus, Kauno, Panevėžio, Alytaus ir Marijampolės apskrityse (31 lentelė).

⁹ Remiamasi: f. Nr. 65 „Duomenys apie nustatytus lytiškai plintančių infekcijų sukėlėjus ir ŽIV“

31 lentelė. Įstaigų, kurios pranešė apie atliktus ŽIV tyrimus, skaičius pagal apskritis, 2009 - 2012

Eil. Nr.	Apskritis	Įstaigų skaičius 2009 m.	Įstaigų skaičius 2010 m.	Įstaigų skaičius 2011 m.	Įstaigų skaičius 2012 m.
1	Vilniaus	33	17	21	22
2	Kauno	15	10	20	22
3	Klaipėdos	8	8	11	11
4	Šiaulių	6	4	8	8
5	Panevėžio	3	2	5	6
6	Alytaus	1	1	1	2
7	Marijampolės	3	3	7	8
8	Tauragės	3	3	6	5
9	Telšių	6	3	4	2
10	Utenos	2	3	3	3
	Iš viso	80	54	86	89

7. DUOMENYS APIE IŠTIRTUS DĖL ŽIV ASMENIS PAGAL TIRIAMĄSIAS GRUPES ¹⁰

2012 metais daugiausia (102 897) dėl ŽIV ištirta kraujo donorų ir lyginant su 2011 metais ištirtų asmenų skaičius padidėjo 32 procentais. Antroji pagal apimtį tiriamoji grupė 2012 m. – nėščiosios, kurioms atliktų ŽIV tyrimų skaičius, lyginant su 2011 metais, sumažėjo: atitinkamai nuo 50 303 iki 45 071 ŽIV tyrimo per metus (10,4 proc.). Viena iš mažiausiai dėl ŽIV 2012 metais ištirtų grupių – vyrai, turintys lytinių santykių su vyrais.

2012 metais 2-3 kartus išaugo ištirtų dėl ŽIV sergančių tuberkulioze asmenų bei asmenų, vartojančių narkotikus, lyginant su 2011 metais. Per pastaruosiu metus (2011-2012) 20-30 kartų išaugo dėl ŽIV ištirtų asmenų, turinčių daugiau negu vieną lytinį partnerį ir seksualines paslaugas teikiančių asmenų (32 lentelė).

2012 metais iš viso atlikti 9 726 atrankiniai greitieji ŽIV testai. ŽIV tyrimų greitaisiais testais registravimas pradėtas 2011 metais liepos mėnesį. Per 2-ąjį 2011 metų pusmetį atlikti 2 789 greitieji ŽIV testai.

32 lentelė. **Laboratorijų pateikti duomenys apie ištirtus dėl ŽIV asmenis pagal tiriamąsias grupes, 2009-2012 (forma Nr. 67)**

Kodas	Tiriamosios grupės pavadinimas	Tirta			
		2009	2010	2011	2012
01	Tiriami pagal klinikinius požymius	1 535	1 631	1 826	2 049
02	Sergantys lytiškai plintančiomis infekcijomis	210	345	208	199
03	Asmenys, turintys daugiau negu vieną lytinį partnerį	20	37	23	448
04	Sergantys tuberkulioze	1 163	784	1 262	2 165
05	Kraujo donorai	89 731	80 568	77 960	102 897
06	Nėščiosios	50 018	41 978	50 303	45 071
07	Savo noru besitikrinantys	4 589	4 511	5 737	6 846
08	Patekę į kardomojo kalnimo ar laisvės atėmimo vietas	12 874	18 324	17 155	16 797
09	Profesinis kontaktas	213	186	281	213
10	Asmenys, vartojantys narkotikus	1 405	900	837	2 897
11	Seksualines paslaugas teikiantys asmenys	79	5	11	327
12	Vyrai, turintys lytinių santykių su vyrais	36	4	4	38
13	Migrantai, pabėgėliai	132	58	25	42
14	Užsieniečiai	21	2	13	37
15	Asmenys, turėję lytinių kontaktų su ŽIV užsikrėtusiuoju	46	13	12	43
16	Kreipėsi dėl pažymos	4 138	3 565	2 785	8 189
17	Kiti	24 320	25 643	21 752	15 681
	Iš viso	190 530	178 554	180 194	203 939

¹⁰ Remiamasi: f. Nr. 67 „Ataskaita apie ištirtus dėl ŽIV asmenis pagal tiriamąsias grupes“

1 PRIEDAS

33 lentelė. Sergamumas ŽIV infekcija, sifiliu Lietuvoje, 2010–2012 (Užkrečiamųjų ligų ir jų sukėlėjų valstybės informacinė sistema forma Nr. 4 – sveikata, metinė)

Apskritis, miestas, rajonas	ŽIV						Sifilis					
	Abs. sk.			Susirgimų 10 000 gyv.			Abs. sk.			Susirgimų 10 000 gyv.		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
<i>I</i>	3	4	4	6	7	7	8	9	10	11	12	13
Alytaus m.	2	4	5	0,29	0,64	0,86	1	2	0	0,15	0,32	0
Druskininkų m.	1	5	0	0,41	2,16	0	0	0	0	0	0	0
Alytaus r.	0	3	2	0	1,01	0,72	0	0	0	0	0	0
Lazdijų r.	0	2	0	0	0,85	0	0	0	1	0	0	0,46
Varėnos r.	1	0	0	0,36	0	0	4	1	4	1,44	0,38	1,62
Alytaus apskritis	4	14	7	0,23	0,85	0,45	5	3	5	0,29	0,18	0,32
Kauno m.	14	9	22	0,39	0,27	0,71	17	18	13	0,49	0,54	0,42
Jonavos r.	0	2	0	0	0,40	0	0	2	0	0	0,40	0
Kaišiadorių r.	0	1	0	0	0,29	0	1	0	1	0,28	0	0,30
Kauno r.	1	4	1	0,11	0,45	0,12	2	5	4	0,22	0,56	0,46
Kėdainių r.	4	5	4	0,64	0,84	0,76	0	1	1	0	0,17	0,19
Prienų r.	0	0	0	0	0	0	2	1	3	0,52	0,31	1,03
Raseinių r.	2	0	1	0,49	0	0,27	9	1	1	2,2	0,26	0,27
Kauno apskritis	21	21	28	0,31	0,33	0,47	31	28	23	0,46	0,44	0,39
Klaipėdos m.	19	22	14	1,02	1,25	0,88	6	11	15	0,32	0,61	0,94
Palangos m.	0	2	0	0	1,17	0	0	0	0	0	0	0
Klaipėdos r.	0	2	1	0	0,39	0,19	0	0	0	0	0	0
Kretingos r.	2	3	0	0,44	0,69	0	1	0	0	0,22	0	0
Skuodo r.	1	0	1	0,43	0	0,50	1	0	0	0,43	0	0
Šilutės r.	0	2	2	0	0,41	0,46	0	0	0	0	0	0
Klaipėdos apskritis	22	31	18	0,58	0,85	0,54	8	11	15	0,21	0,30	0,45
Marijampolės r.	6	3	2	0,62	0,46	0,33	1	7	0	0,1	1,1	0
Šakių r.	1	0	0	0,28	0	0	0	2	0	0	0,58	0
Vilkaviškio r.	0	3	0	0	0,66	0	3	0	2	0,63	0	0,48
Kalvarijos sav.	0	1	0	0	0,78	0	0	0	0	0	0	0
Marijampolės apskritis	7	7	2	0,39	0,41	0,13	4	9	2	0,22	0,52	0,13
Panevėžio m.	2	2	5	0,18	0,18	0,51	6	1	2	0,53	0,09	0,20
Biržų r.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kupiškio r.	0	1	1	0	0,47	0,51	2	2	0	0,89	0,93	0
Panevėžio r.	1	1	0	0,23	0,24	0	4	0	0	0,94	0	0
Pasvalio r.	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0,31	0	0,36
Rokiškio r.	0	1	1	0	0,27	0,3	1	0	0	0,26	0	0

1	3	4	4	6	7		8	9	10	11	12	13
Panevėžio apskritis	3	5	7	0,11	0,19	0,29	14	3	3	0,5	0,11	0,12
Šiaulių m.	7	15	6	0,56	1,25	0,56	4	5	10	0,32	0,42	0,93
Akmenės r.	2	2	1	0,74	0,79	0,44	1	0	5	0,37	0	2,22
Joniškio r.	0	1	1	0	0,36	0,4	0	2	2	0	0,72	0,79
Kelmės r.	1	0	0	0,27	0	0	0	1	1	0	0,28	0,32
Pakruojo r.	0	1	0	0	0,39	0	4	0	1	1,49	0	0,44
Radviliškio r.	2	0	1	0,42	0	0,24	1	7	4	0,21	1,55	0,97
Šiaulių r.	1	0	1	0,20	0	0,23	0	0	6	0	0	1,39
Šiaulių apskritis	13	19	10	0,38	0,58	0,34	10	15	29	0,29	0,46	0,99
Jurbarko r.	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0,29	0	0,34
Šilalės r.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tauragės r.	1	1	4	0,16	0,21	0,93	1	0	0	0,16	0	0
Pagėgių sav.	1	0	1	1,03	0	1,08	0	0	0	0	0	0
Tauragės apskritis	1	1	5	0,08	0,08	0,47	2	0	1	0,16	0	0,09
Mažeikių r.	4	3	6	0,62	0,48	1,05	1	2	1	0,15	0,32	0,17
Plungės r.	2	4	0	0,46	0,96	0	0	0	0	0	0	0
Telšių r.	0	0	3	0	0	0,65	0	2	1	0	0,38	0,18
Rietavo sav.	0	0	1	0	0	1,18	0	0	0	0	0	0
Telšių apskritis	6	7	10	0,35	0,41	0,67	1	4	2	0,06	0,24	0,13
Visagino m.	1	1	0	0,35	0,37	0	0	0	1	0	0	0,46
Anykščių r.	0	0	0	0	0	0	2	2	1	0,64	0,67	0,36
Ignalinos r.	0	0	2	0	0	1,12	1	1	1	0,51	0,54	0,56
Molėtų r.	1	1	0	0,44	0,46	0	0	0	0	0	0	0
Utenos r.	0	0	1	0	0	0,24	2	1	0	0,42	0,22	0
Zarasų r.	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1,12
Utenos apskritis	2	2	3	0,12	0,12	0,20	5	4	5	0,3	0,25	0,34
Vilnius	33	42	44	0,59	0,76	0,82	176	146	96**	3,15	2,64	1,79**
Šalčininkų r.	0	1	2	0	0,28	0,59	17	15	8	4,58	4,16	2,35
Širvintų r.	0	1	2	0	0,56	1,17	3	1	1	1,6	0,56	0,59
Švenčionių r.	5	1	2	1,66	0,35	0,74	1	1	0	0,33	0,35	0
Ukmergės r.	2	1	3	0,44	0,23	0,77	23	5	8	5,11	1,17	2,06
Vilniaus r.	1	5	5	0,10	0,52	0,52	30	25	23	3,11	2,60	2,41
Trakų r.	1	1	2	0,16	0,29	0,59	15	3	6	2,36	0,86	1,02
Vilniaus apskritis	42	52	60	0,49	0,62	0,74	250	196	142	2,94	2,34	1,76
Kiti	32	7	10									
Iš viso Lietuvoje	153	166	160	0,36*	0,49*	0,50*	345	273	227**	1,03	0,85	0,76**

* neįtraukti asmenys, esantys TM įstaigose, užsieniečiai ir asmenys be pastovios gyvenamosios vietos

** neįtrauktas įgimto sifilio atvejis

34 lentelė. Sergamumas gonorėja, chlamidioze Lietuvoje, 2010–2012 (*Užkrečiamųjų ligų ir jų sukėlėjų valstybės informacinė sistema, forma Nr. 4 – sveikata, metinė*)

Apskritis, miestas, rajonas	Gonorėja						Chlamidiozė					
	Abs. sk.			Susirgimų 10 000 gyv.			Abs. sk.			Susirgimų 10 000 gyv.		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Alytaus m.	5	1	1	0,74	0,16	0,17	2	4	0	0,3	0,64	0
Druskininkų m.	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0,83	0	0
Alytaus r.	2	0	0	0,65	0	0	0	0	0	0	0	0
Lazdijų r.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Varėnos r.	1	0	1	0,36	0	0,41	1	0	0	0,36	0	0
Alytaus apskritis	8	1	2	0,46	0,06	0,13	5	4	0	0,29	0,24	0
Kauno m.	29	20	14	0,83	0,60	0,45	15	18	23	0,43	0,54	0,74
Jonavos r.	3	0	2	0,58	0	0,44	0	1	2	0	0,20	0,44
Kaišiadorių r.	0	1	0	0	0,29	0	0	0	0	0	0	0
Kauno r.	7	6	5	0,78	0,67	0,58	3	0	0	0,34	0	0
Kėdanių r.	2	5	8	0,32	0,84	1,52	0	0	0	0	0	0
Prienų r.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Raseinių r.	1	1	0	0,24	0,26	0	0	0	0	0	0	0
Kauno apskritis	42	33	29	0,63	0,51	0,49	18	19	25	0,27	0,30	0,42
Klaipėdos m.	26	30	20***	1,39	1,70	1,25***	36	39	30	1,93	2,21	1,88
Palangos m.	1	0	0	0,57	0	0	0	1	0	0	0,58	0
Klaipėdos r.	4	3	1	0,77	0,58	0,19	1	1	0	0,19	0,19	0
Kretingos r.	4	1	1	0,88	0,23	0,24	0	0	0	0	0	0
Skuodo r.	0	1	0	0	0,45	0	1	5	4	0,43	2,25	2,01
Šilutės r.	0	0	1	0	0	0,23	0	0	0	0	0	0
Klaipėdos apskritis	35	35	23***	0,93	0,96	0,69***	38	46	34	1,01	1,26	1,88
Marijampolė	17	7	9	1,77	1,1	1,06	0	0	0	0	0	0
Šakių r.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vilkaviškio r.	6	3	4	1,27	0,66	0,96	8	21	14	1,69	4,62	3,37
Marijampolės apskritis	23	10	13	1,28	0,58	0,82	8	21	14	0,45	1,22	0,89
Panevėžio m.	17	14	20	1,51	1,29	2,04	9	1	2	0,8	0,09	0,20
Biržų r.	0	1	0	0	0,33	0	3	9	10	0,93	2,93	3,65
Kupiškio r.	2	0	1	0,89	0	0,51	2	0	0	0,89	0	0
Panevėžio r.	0	3	4	0	0,73	1,05	3	1	1	0,7	0,24	0,26
Pasvalio r.	1	0	0	0,31	0	0	1	0	0	0,31	0	0
Rokiškio r.	3	7	3	0,79	1,92	0,89	1	0	0	0,26	0	0

<i>1</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Panevėžio apskritis	23	25	28	0,82	0,93	1,14	19	11	13	0,68	0,41	0,53
Šiaulių m.	14	9	6	1,11	0,75	0,56	0	0	1	0	0	0,09
Akmenės r.	0	1	1	0	0,39	0,44	0	0	0	0	0	0
Joniškio r.	1	0	0	0,34	0	0	0	0	0	0	0	0
Kelmės r.	0	1	3	0	0,28	0,95	2	0	0	0,54	0	0
Pakruojo r.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Radviliškio r.	1	1	2	0,21	0,22	0,49	1	0	0	0,21	0	0
Šiaulių r.	0	0	1	0	0	0,23	0	0	4	0	0	0,93
Šiaulių apskritis	16	12	13	0,47	0,37	0,44	3	0	5	0,09	0	0,17
Jurbarko r.	0	1	0	0	0,31	0	0	0	0	0	0	0
Šilalės r.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tauragės r.	5	4	3	0,82	0,84	0,57	0	0	0	0	0	0
Tauragės apskritis	5	5	3	0,4	0,42	0,28	0	0	0	0	0	0
Mažeikių r.	15	11	13	2,32	1,78	2,27	2	0	2	0,31	0	0,35
Plungės r.	1	6	0	0,23	1,45	0	0	0	0	0	0	0
Telšių r.	2	2	1	0,31	0,38	0,18	0	1	0	0	0,19	0
Telšių apskritis	18	19	14	1,05	1,15	0,94	2	1	2	0,12	0,06	0,13
Visagino m.	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0,35	1,12	0
Anykščių r.	1	0	1	0,32	0	0,36	0	1	1	0	0,33	0,36
Ignalinos r.	1	0	0	0,51	0	0	0	0	0	0	0	0
Molėtų r.	0	0	0	0	0	0	3	0	1	1,32	0	0,49
Utenos r.	9	5	5	1,9	1,10	1,18	0	1	2	0	0,22	0,47
Zarasų r.	2	0	0	0,999	0	0	0	0	0	0	0	0
Utenos apskritis	13	5	6	0,77	0,31	0,41	4	5	4	0,24	0,31	0,27
Vilnius	101	82	65	1,81	1,48	1,21	245	218	149	4,38	3,94	2,78
Šalčininkų r.	8	5	8	2,15	1,39	2,35	2	2	4	0,54	0,55	1,18
Širvintų r.	0	3	0	0	1,67	0	2	1	0	1,07	0,56	0
Švenčionių r.	1	4	2	0,33	1,38	0,74	2	0	0	0,66	0	0
Ukmergės r.	3	1	0	0,67	0,23	0	0	0	2	0	0	0,51
Vilniaus r.	12	5	7	1,25	0,52	0,73	10	11	8	1,04	1,14	0,84
Trakų r.	7	3	5	1,1	0,48	0,85	9	4	5	1,42	0,64	0,85
Vilniaus apskritis	125	103	87	1,47	1,23	1,08	261	236	168	3,07	2,82	2,08
Kiti (užsienietis)			1									
Iš viso Lietuvoje	315	248	219	0,94	0,77	0,73	367	343	265	1,1	1,06	0,89

*** neįtrauktas užsienietis

